

UZASADNIENIE

W pozwie z 24 czerwca 2019 r. (...) (...) spółka akcyjna w M. wniosła o zasądzenie od (...) spółki akcyjnej w S. (pozwana ad 1) kwoty 1 229 164,69 zł, od (...) spółki akcyjnej w W. (pozwana ad 2) kwoty 956 016,98 zł, od Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. (pozwana ad 3) kwoty 546 295,42 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 20 lutego 2019 r.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że na terenie realizowanej przez nią inwestycji doszło do kradzieży z włamaniem przewodów elektrycznych o różnej wielkości w ilości 15 km o wartości wynoszącej co najmniej 1 000 000 zł. Dochodzona kwota stanowi odszkodowanie należne ze względu na poniesioną szkodę objętą dobrowolną umową ubezpieczenia mienia potwierdzoną polisą oraz zawartą na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia ryzyk budowlano-montażowych. Powódka zgłosiła szkodę (...) S.A. w S. jednak ubezpieczyciel odmówił wypłaty.

W odpowiedzi na pozew (...) spółka akcyjna w S. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu potwierdziła udzielenie powódce ochrony ubezpieczeniowej jako koasekurator razem z pozwanymi ad 2 i ad 3. Zdaniem pozwanej na podstawie łączącej strony umowy nie ponosi odpowiedzialności za zgłoszoną szkodę co do zasady. Pozwana zarzuciła brak legitymacji czynnej po stronie powódki gdyż skradzione kable nie stanowiły własności powódki a spółki Zakład (...). Ponadto zaprzeczyła, jakoby doszło do kradzieży z włamaniem, na skutek której doszłoby do zaboru kabli o wartości wskazanej w pozwie i to takiej kradzieży z włamaniem, która spełniałaby wymagania wskazane w § 22 pkt 13 lit. b OWU. Pozwana podniosła także, że nawet gdyby przyjąć, że doszło do kradzieży zwykłej to górna granica odpowiedzialności pozwanych ograniczona została kwotą 50 000 zł a z uwagi na franszyzę redukcyjną odpowiedzialność ta w niniejszej sprawie nie zachodzi.

W odpowiedzi na pozew Towarzystwo (...) spółka akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów postępowania procesowego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podniosła, że sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego są twierdzenia powódki o jednorazowej kradzieży z włamaniem takiej ilości kabli, dlatego też jej zdaniem stanowisko pozwanej ad. 1 co do braku wypłaty odszkodowania było prawidłowe i zasadne. Z ostrożności procesowej pozwana zastrzegła, że zgodnie z polisą jej ewentualna odpowiedzialność jest limitowana do wysokości 20 % wartości szkody.

W odpowiedzi na pozew (...) spółka akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

W uzasadnieniu potwierdziła, iż powódka zawarła z pozwanymi umowę ubezpieczenia ryzyk budowlano-montażowych. Powódka nie wykazała jednak, aby utracone kable stanowiły jej własność, a co za tym idzie aby utrata tego mienia była szkodą w majątku powódki, a nie innego podmiotu. Zdaniem pozwanej powódka nie wykazała ani dokładnej ilości utraconego kabla, ani dokładnego rodzaju tego kabla (żaden dokument ani żadna tabela nie przedstawia stanu kabli na terenie budowy na dzień 17 listopada 2016 r.). Pozwana podniosła też, że powódka nie wykazała aby do utraty choćby części kabli doszło po 15 listopada 2016 r., a zatem w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej zapewnionej przez pozwanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 listopada 2016 r. powódka (...) (...) spółka akcyjna w M. prowadząca na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w formie oddziału przedsiębiorcy zagranicznego pod firmą (...).(…) (...) spółka akcyjna oddział w Polsce z siedzibą oddziału w W. zawarła z Zakładem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę - kontrakt nr (...). W ramach tego kontraktu powódka jako wykonawca zobowiązała się do dokończenia zaprojektowania, wykonania i ukończenia w określonym terminie robót polegających na Budowie Zakładu (...) dla (...)

O. Metropolitalnego. Powódka zobowiązała się także do usunięcia wszelkich wad w tych robotach w pełnej zgodności z kontraktem.

Dowód: odpis KRS powódki k. 14 - 16,

formularz aktu umowy k. 17 - 17v.

Początkowo generalnym wykonawcą powyższej inwestycji pn. „Budowa Zakładu (...) dla (...) O. Metropolitalnego” była (...) spółka akcyjna.

Bezsporne

W związku z opuszczeniem budowy przez generalnego wykonawcę - spółkę (...) w czerwcu 2016 r. przeprowadzono inwentaryzację.

W dniu 27 lipca 2016 r. sporządzony został przy udziale przedstawiciela Zakładu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., inżyniera kontraktu (...), spółki (...) oraz spółki (...) spis z natury obejmujący kontenery znajdujące się na budowie.

W dniach 27 - 28 lipca 2016 r. przy udziale przedstawiciela inżyniera kontraktu (...), spółki (...) oraz spółki (...) sporządzony został spis z natury urządzeń i materiałów zmagazynowanych na terenie placu budowy. Spis obejmował także kable i bębny kablowe o różnych rozmiarach i długościach.

Dowód: spis z natury 27-28.07.2016 r. k. 62 - 70, 395 - 399,

spis z natury z dnia 27.07.2016 r. k. 71 -75, 400 - 402,

zeznania świadka P. D. k. 507 - 508,

zeznania świadka J. G. k. 509 - 512,

zeznania świadka A. M. k. 658 - 659

W dniu 16 września 2016 r. pierwotny wykonawca spółka (...) przekazała zamawiającemu Zakładowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. plac budowy zlokalizowany w S. przy ul. (...) na półwyspie O.. W treści protokołu sporządzonego na okoliczność przejścia placu budowy zamawiający oświadczył, że nie potwierdza stanu zaawansowania robót budowanych i dostaw z załącznikiem nr 2 tj. inwentaryzacją wykonawcy.

W dniu 17 listopada 2016 r. powódka jako wykonawca przejęła plac budowy od zamawiającego.

Dowód: protokół z 17.11.2016 r. k. 18 - 22,

protokół z 16.09.2016 k. 23 - 36,

zeznania świadka M. C. k. 656 - 657

W dniu 17 listopada 2016 r. powódka (...) (...) spółka akcyjna w M. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę nr (...), na podstawie której spółka (...) podjęła się ochrony terenu budowy oraz majątku powódki, który znajdował się na terenie budowy Zakładu (...) w S. przy ul. (...) G. przed kradzieżą będącą następstwem włamania, przeciwdziałania kradzieżom mienia składowanego na terenie budowy. Powyższa umowa została rozwiązana z dniem 28 lutego 2018 r.

Dowód: umowa z 17.11.2016 r. z aneksem nr (...) k. 78 -81v,

pismo z 19.02.2018 r. k. 638 - 638v

Wraz z pismem z 12 grudnia 2016 r. zamawiający, w związku z przekazaniem prawa do dysponowania placem budowy, w uzupełnieniu przekazał powódce wykonane roboty i dostarczone materiały znajdujące się na terenie budowy, odebrane przez inżyniera kontraktu i potwierdzone protokołami inspekcji robót oraz protokołami inspekcji dostaw.

Dowód: pismo z 12.12.2016 r. k. 37,

protokół zaawansowania dostaw i montażu nr 4 z dnia 30 listopada 2015 r. k.38,

protokół częściowy dostaw nr (...) z dnia 20 kwietnia 2016 r. k. 39,

dowód dostawy WZ nr (...) z dnia 19 kwietnia 2016 r. k. 40,

dowód dostawy WZ nr (...) z dnia 19 kwietnia 2016 r. k. 40v.,

protokół częściowy dostaw NR (...) z dnia 23 marca 2016 r. k. 41 - 41v,

dowód dostawy załączony do protokołu częściowego dostaw NR (...) k. 42v,

dowód dostawy WZ nr (...) z dnia 21 marca 2016 r. k. 42 v,

dowód dostawy WZ nr (...) z dnia 21 marca 2016 r. k. 43,

dowód dostawy WZ nr (...) z dnia 21 marca 2016 r. 43v.,

protokół częściowy dostaw NR (...) z dnia 23 marca 2016 r. k. 44 - 44v,

dowód dostawy WZ Nr (...) z dnia 21 marca 2016 r. k. 45,

dowód dostawy WZ nr (...) z dnia 21 marca 2016 r. 46.

W dniu 16 lutego 2017 r., gdy w związku z przystąpieniem do robót zaszła potrzeba pobrania przez pracowników powódki kabli energetycznych przechowywanych na bębnach, stwierdzono ich braki.

W dniu 17 lutego 2017 r. kierownik budowy B. B. zawiadomił Policję o kradzieży kabli miedzianych w ilości około 15 km z terenu budowy spalarni w bliżej nieokreślonym czasie nie później niż do 16 lutego 2017 r.

Postanowieniem z 8 marca 2017 r. Prokuratura Rejonowa S.-P. w S. wszczęła śledztwo w sprawie mającego miejsce w okresie od grudnia 2016 r. do 16 lutego 2017 r. w S. przy ul. (...) z terenu spalarni odpadów komunalnych zaboru w celu przywłaszczenia kabli miedzianych o wartości wynoszącej c najmniej 1 000 000 zł na szkodę Zakładu (...) w S. tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Postanowieniem z 4 maja 2017 r. umorzono postępowanie karne o czyn z art. 278 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa. Postanowieniem z 27 czerwca 2017 r. śledztwo zostało umorzone wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa. W uzasadnieniu wskazano, że w toku śledztwa nie zdołano wykazać, jakie przewody zostały zakupione i ile ich pozostało na terenie budowy, a co za tym idzie nie można ustalić jednoznacznie, jakie przewody i jaka ilość została skradziona.

Postanowieniem z 24 stycznia 2018 r. (sygn. akt III Kp 1068/17) na skutek zażalenia powódki Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział III K. uchylił powyższe postanowienie i przekazał sprawę Prokuratorze Rejonowej S. - P. do dalszego prowadzenia.

Postanowieniem z 29 czerwca 2018 r. (sprostowanym postanowieniem z 31 lipca 2018 r.) Prokuratura Rejonowa S. - P. w S. (PR 2 Ds. 29.2018) umorzyła śledztwo w sprawie dokonania w bliżej nieustalonym okresie, od dnia 27 lipca 2016 r. do dnia 16 lutego 2017 r. w S. przy ul. (...) z terenu budowy spalarni odpadów komunalnych

kradzieży z włamaniem po uprzednim przełamaniu zabezpieczenia w postaci zamkniętego ogrodzenia i zaboru w celu przywłaszczenia przewodów elektrycznych o różnej wielkości w ilości 15 km o wartości wynoszącej co najmniej 1.000.000 zł na szkodę (...) T. S. per A. w M. - wobec niewykrycia sprawcy czynu, tj. na podstawie art. 322 § 1 k.p.k.

Dowód: postanowienie k. 47,

zarządzenie k. 48,

notatka k. 49,

pismo z 14.04.2017 r. k. 82 - 83,

postanowienie z 27.06.2017 r. k. 84 - 86,

postanowienie z 4.05.2017 r. k. 87 -87v.,

zażalenie k. 100 - 105,

postanowienie z 24.01.2018 r. k. 106 - 108,

postanowienie z 29.06.2018 r. k. 109 - 109v,

postanowienie z 31.07.2018 r. k. 110,

protokół szkody z 27.02.2017 r. k. 230 - 234, 251 - 255,

protokół z 18.02.2017 r. znajdujący się w aktach śledztwa o sygn.PR 2Ds 29.2018 k. 16 -21

W związku z kradzieżą 17 lutego 2017 r. A. A. (1) sporządził wykaz, w którym zostały wskazane rodzaje i ilość skradzionych przewodów. A. A. (1) wprowadził do wykazu dodatkowe odrębne oznaczenia wskazujące na to, czy przewód jest w całości, czy go brakuje, czy brak jest przewodu i bębna.

W dniu 27 lutego 2017 r. B. B. sporządził listę kabli przekazaną likwidatorowi szkody, w której wskazano rodzaj, symbol i ilość brakujących kabli.

We wrześniu 2017 r. pracownicy zamawiającego dokonali inwentaryzacji kabli sporządzając listę kabli, w której wskazali na istniejące długości poszczególnych kabli.

Dowód: lista urządzeń i materiałów w magazynie na terenie budowy z 27.02.2017 r. k. 53,

lista brakujących materiałów w metrach k. 54,

wykaz sporządzony przez A. A. (1) k. 55 - 58,

lista kabli z inwentaryzacji we wrześniu 2017 r. k. 59 - 61.

Teren budowy spalarni ochraniały całą dobę; pracownicy ochrony wykonywali regularne obchody obiektu, w dzień i w nocy, co godzinę lub półtorej godziny. W dzień teren patrolowało dwóch pracowników ochrony, a w nocy trzech. Każdy pojazd wjeżdżający i wyjeżdżający sprawdzany był pod kątem przewożonego ładunku.

Miejsce, w którym przechowywane były kable energetyczne na szpulach (bębnach) ogrodzone było metalowym płotem (ogrodzeniem systemowym) o wysokości 1,85 m z siatki zgrzewanej na stalowej ramie i betonowych słupach. Segmenty były skręcone śrubami. Z magazynem graniczył teren budowy przepompowni posiadający osobne ogrodzenie jak i odrębną bramę wjazdową. Pracownicy ochrony nie mieli obowiązku wchodzenia na teren ogrodzenia wewnętrznego. Cały teren budowy spalarni ogrodzony był płotem z siatki o wysokości 2 metrów.

Wykonany po ujawnieniu szkody przegląd ogrodzenia nie wykazał żadnych uszkodzeń, zarówno co do wewnętrznego ogrodzenia, jak i płotu wokół całego terenu inwestycji. Plac, na którym składowane były kable był oświetlony. Monitoring został zainstalowany dopiero po ujawnieniu ubytku kabli.

Dowód: dokumentacja fotograficzna k. 130 - 155,

protokół szkody z 27.02.2017 r. k. 230 - 234, 251 - 255,

dokumentacja fotograficzna k. 259 - 266,

protokół oględzin z dokumentacją fotograficzną znajdujący się w aktach śledztwa sygn. PR 2Ds 29.2018 k. 16 - 21,

notatka urzędowa z 18.02.2017 r. znajdująca się w aktach śledztwa o sygn. PR 2Ds 29.2018 k. 16 - 21,

notatka urzędowa z 5.06.2017 r. znajdująca się w aktach śledztwa o sygn. PR 2Ds 29.2018 k. 117,

zeznania świadka B. B. na piśmie k. 486 - 487,

częściowo zeznania zeznania świadka E. S. (1),

częściowo zeznania świadka J. G.,

zeznania świadka P. R. k. 510 - 512,

zeznania świadka T. M. (1) k. 512 - 513,

zeznania świadka K. K. (2) na piśmie k. 517 - 517v,

zeznania świadka W. S. na piśmie k. 535 - 539,

zeznania świadka K. M. k. 560 - 562,

zeznania świadka G. S. k. 563 - 564,

zeznania świadka A. M. k. 658 - 659,

zeznania świadka K. S. k. 659- 662

zeznania świadka S. P. (1) k. 662 - 663,

zeznania świadka M. T. (1) k. 663 - 665,

zeznania świadka A. K. k. 665 - 668.

W dniu 15 listopada 2016 r. powódka (...) T. E. z siedzibą w M. oraz (...) - (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. zawarły umowę ubezpieczenia ryzyk budowlano - montażowych dla (...) - T. E. potwierdzoną polisą nr (...). Przedmiotem ubezpieczenia był kontrakt dotyczący budowy Zakładu (...) dla (...) O. Metropolitalnego-dokończenie robót.

Na mocy umowy ubezpieczonymi byli: (...) - T. E. z siedzibą w M., jako wykonawca ubezpieczonego kontraktu; (...). - (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. oraz Zakład (...) Spółka z o.o. jako inwestor. Po stronie ubezpieczyciela występowały trzy podmioty (koasekuratorzy): (...) S.A. (koasekurator wiodący) posiadające 45 % udziału, (...) S.A. (koasekurator) posiadające 35 % udziału; Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna (koasekurator) - posiadające 20 % udziału.

Umowa ubezpieczenia została zawarta na okres od 16 listopada 2016 r. do 13 grudnia 2017 r.

Suma ubezpieczenia sprzętu, narzędzi, wyposażenia i zaplecza budowy z wyłączeniem maszyn budowlanych ustalona została na kwotę 1 000 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie realizacji prac budowlano-montażowych; suma ubezpieczenia robót, urządzeń, materiałów i dokumentów wykonawcy i podwykonawców na kwotę 189 000 000 zł netto; suma mienia istniejącego należącego do inwestora, mienia będącego własnością albo znajdującego się w posiadaniu ubezpieczającego istniejącego w dniu rozpoczęcia prac ubezpieczonego kontraktu ustalona została z limitem 1 000 000 zł z tytułu jednego zdarzenia oraz łącznie w okresie ubezpieczenia.

Umowę rozszerzono o ryzyko kradzieży zwykłej ubezpieczonych przedmiotów w czasie, kiedy znajdują się w miejscu ubezpieczenia. Dla potrzeb klauzuli kradzieży zwykłej kradzież zwykła rozumiana była jako nie pozostawiający jakichkolwiek widocznych śladów włamania/odinstalowania zabór mienia w celu jego przywłaszczenia. W ramach tej klauzuli ubezpieczyciel odpowiadał za szkody majątkowe, przez które rozumieć należało fizyczne szkody w mieniu objętym ubezpieczeniem, pod warunkiem że ubezpieczający zawiadomił o tym fakcie Policję bezzwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia szkody spowodowanej kradzieżą.

Z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia koasekuratorzy odpowiadali wobec ubezpieczającego według zasad kodeksu cywilnego dotyczących zobowiązań podzielných. Za zobowiązania wynikające z zawartej umowy ubezpieczenia każdy z koasekuratorów odpowiadał jedynie w części wynikającej z przyjętego na siebie procentowego udziału w koasekuracji.

Umowa została zawarta przy zastosowaniu ogólnych warunków ubezpieczenia ryzyk budowlano-montażowych (...) S.A. z 1 stycznia 2016 r. o symbolu (...).

Zgodnie z § 21 ust. 1 OWU przedmiot ubezpieczenia wyszczególniony w umowie objęty był ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych wskutek zdarzeń ubezpieczeniowych, z zastrzeżeniem postanowień § 22. Zgodnie z § 22 pkt 13 OWU odpowiedzialność ubezpieczyciela nie obejmowała szkód powstałych wskutek zaginięcia, sprzeniewierzenia, kradzieży, z wyjątkiem:

- rabunku, za który uważa się zabór mienia przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
- kradzieży z włamaniem z pomieszczenia zamkniętego na co najmniej jeden zamek lub kłódkę po uprzednim usunięciu siłą przez sprawcę zabezpieczeń lub otwarciu wejścia do miejsca składowania mienia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku,
- zaboru mienia z placu ogrodzonego parkanem, siatką drucianą, płotem i oświetlonego w porze nocnej lub gdy mienie było pod stałym dozorem; za stały dozór uważa się całodobowy dozór pełniony w miejscu ubezpieczenia przez pracowników Ubezpieczającego lub licencjonowaną agencję ochrony mienia na zlecenie Ubezpieczającego; osoby sprawujące dozór muszą posiadać pisemnie określony zakres obowiązków, obejmujący określenie miejsca wykonywania dozoru, przedmiotu dozoru, który podlega ochronie, i sposobu prowadzenia dozoru.

Dowód: polisa nr (...) k. 88 - 93,

ogólne warunki ubezpieczenia ryzyk budowlano - montażowych k. 221- 228, 267 - 282, 305- 319.

W piśmie z 20 lutego 2017 r., (...) sp. z o. o., działając na podstawie pełnomocnictwa brokerskiego w imieniu i na rzecz powódki, zgłosiła pozwanej ad 1 (...) S.A. szkodę, którą ujawniono w dniu 16 lutego 2017 r., na terenie budowy Zakładu (...) przy ul. (...) w S.. W treści pisma wskazano, że nieznanemu sprawcy dokonali kradzieży niezainstalowanych kabli energetycznych nawiniętych na bębny, znajdujące się na ogrodzonym i oświetlonym terenie. Zgłoszenie to zostało potwierdzone w piśmie pozwanej ad 1 z 27 lutego 2017 r.

Po zgłoszeniu szkody pozwana (...) S.A. wszczęła i przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, wezwała powódkę do przedłożenia niezbędnych dokumentów, których wykaz zamieściła w piśmie z 27 lutego 2017 r.

W piśmie z 26 maja 2017 r. pozwana ad 1 poinformowała powódkę, że nie znalazła podstaw do wypłaty odszkodowania gdyż nie zostały stwierdzone widoczne ślady włamania na teren magazynu kabli, w związku z czym zastosowanie znajdują postanowienia dodatkowej klauzuli zwykłej. Biorąc zaś pod uwagę limit odpowiedzialności ubezpieczyciela ustalony przy tej klauzuli jak i franszyzę redukcyjną, likwidacja szkody została zakończona bez wypłaty odszkodowania.

W odpowiedzi powódka zakwestionowała powyższą decyzję w całości podnosząc, że z uwagi na toczące się dochodzenie odmowa wypłaty odszkodowania jest przedwczesna. Niezależnie od powyższego wskazała, że zastosowanie powinny mieć postanowienia dotyczące kradzieży z włamaniem, a nie kradzieży zwykłej.

W dalszej korespondencji strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska, zaś w piśmie z 5 października 2018 r. pozwana ad 1 po raz kolejny odmówiła wypłaty odszkodowania.

Dowód: pismo (...) sp. z o. o. z 20.02.2017 r. k. 111, 229

pismo z 27.02.2017 r. k. 112 - 113

pismo z 26.05.2017 r. k. 114,

pismo z 7.06.2017 r. k. 115 - 115v.,

pismo z 20.06. 2017 r. k. 116 - 117,

pismo z 14.08.2018 r. k. 118 - 119,

pismo z 5.10.2018 r. k. 120 - 121,

pismo z 12.12.2018 r. k. 124 - 125.

W piśmie z 18 grudnia 2018 r. powódka wezwała pozwaną ad. 1 (...) S.A. do zapłaty 2 781 477,09 zł w terminie 7 dni tytułem odszkodowania należnego ze względu na szkodę wynikającą z kradzieży z włamaniem niezainstalowanych kabli energetycznych.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 18.12.2018 r. k. 122 - 123

W piśmie z 29 stycznia 2019 r. powódka wezwała pozwaną ad 3 Towarzystwo (...) spółkę akcyjną w W. do zapłaty 546 295,42 zł w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego pisma, tytułem odszkodowania należnego ze względu na szkodę wynikającą z kradzieży z włamaniem niezainstalowanych kabli energetycznych.

W kolejnym piśmie z tego samego dnia powódka wezwała pozwaną ad 2 (...) spółkę akcyjną w W. do zapłaty kwoty 956 016,98 zł w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego pisma, tytułem odszkodowania należnego ze względu na szkodę wynikającą z kradzieży z włamaniem niezainstalowanych kabli energetycznych.

W piśmie z 19 lutego 2019 r. pozwana ad 3 Towarzystwo (...) spółkę akcyjną w W. poinformowała, że po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających z koasekurantem wiodącym zostanie podjęta decyzja, zaś w piśmie z 27 lutego 2019 r. poinformowała, że odmawia wypłaty odszkodowania.

W piśmie z 25 lutego 2019 r. pozwana ad 2 (...) spółka akcyjna w W. poinformowała powódkę, że w sprawie odszkodowania jedynym uprawnionym do podejmowania decyzji jest lider koasekurantów.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 29.01.2019 r. z dowodem nadania k. 126 - 127,

wezwanie do zapłaty z 29.01.2019 r. z dowodem nadania k. 128 - 129,

pismo z 25.02.2019 r. k. 162,

pismo z 19.02.2019 r. k. 163 - 165,

pismo z 27.02.2019 r. k. 166

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Powództwo oparte jest na przepisie art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c.

Fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalono na podstawie dowodów z dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana oraz zeznań świadków. Zeznania te w zdecydowanej większości były ze sobą zgodne. Zasadnicza różnica dotyczyła jedynie zeznań świadka E. S. (1) w tej części, w której utrzymywał, iż kable na placu budowy nie były otoczone żadnym ogrodzeniem, podczas gdy z pozostałego materiału wynikało, iż takie ogrodzenie w istocie było. Sąd odmówił wiary także niektórym świadkom w takim zakresie, w jakim nie udało się ich pogodzić z zeznaniami pozostałych świadków, co wskazano w dalszej części uzasadnienia.

Odnosnie dowodu z dokumentów wskazać trzeba, iż w odpowiedzi na pozew pozwanej ad 3 zgłoszono zastrzeżenia co do czytelności kopii dokumentacji dotyczącej stanu ilościowego kabli, co skutkowało wezwaniem powódki do złożenia oryginałów tych dokumentów. Powódka w części wykonała ten obowiązek powołując się na oryginały dokumentów pozostające w aktach PR 2 Ds. .29.2018 (pismo powódki z 7.12.2020 r. k. 406).

Na podstawie art. 142 k.p.c. Sąd pominął dowód z zeznań świadków, w tym w szczególności zeznań świadka T. M. (2), co do których przyprawienie dowodu napotykało przeszkody. W szczególności, mimo skutecznego wezwania świadka T. M. (2) do złożenia zeznań na piśmie, zeznania te nie zostały złożone, nawet po dwukrotnym nałożeniu grzywny (postanowienia z 16.04.21 r. i 25.05.21 r.) oraz po wyznaczeniu kolejnego terminu do złożenia zeznań. Już po zamknięciu rozprawy dołączono do akt e- mail od świadka, w którym wskazał, że odpowiedź pisemna zostanie złożona do dnia 13 lipca 2021 r.; wpłynęło także pocztą pismo od świadka, w którym zadeklarował złożenie zeznań „w dowolnym terminie”. Mimo tych deklaracji świadek nie wykonał nałożonego na niego obowiązku.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominięto także dowody z zeznań świadków zgłoszonych przez pozwanych oraz zgłoszony przez powoda dowód z zeznań świadka A. A. (1). Fakty które miały być wykazane tym ostatnim dowodem były bądź udowodnione zgodnie z twierdzeniami powoda przytoczonymi w pozwie bądź bezsporne (niemożność wykorzystania utraconych kabli, zgłoszenie kradzieży).

Z uwagi na przytoczoną w dalszej części uzasadnienia argumentację uniemożliwiającą uwzględnienie powództwa co do zasady, pominięto dowód z opinii biegłego na okoliczność wysokości szkody, mając nadto na uwadze, iż jego przeprowadzenie nie było możliwe z uwagi na brak stosownej dokumentacji obrazującej stan ilościowy kabli elektrycznych na dzień 16 listopada 2016 r.

Zbędne też, już z uwagi na brzmienie art. 302 § 1 k.p.c. było prowadzenie dowodu z przesłuchania stron (zgłoszonego jedynie przez stronę powodową).

Sąd nie uwzględnił nadto wniosku powoda o zobowiązanie (...) do złożenia dokumentów, wskazanych w punktach 1- 3 pisma przygotowawczego powódki z 17.03.2021 r. Podkreślenia wymaga, że dokumenty te (Protokoły Inspekcji (...) i Protokoły Inspekcji Dostaw), wymienione były w piśmie z (...) z 12 grudnia 2016 r. skierowanym do powódki, którym to pismem przekazano roboty ujęte w tych dokumentach. Niezrozumiałe zatem było zastępowanie powódki przez sąd w realizacji spoczywającego na niej obowiązku dowodzenia i zwracanie się do osób trzecich o dostarczenie dokumentów, w których posiadaniu jest sama powódka. Do czasu zamknięcia rozprawy, mimo zarzutu zgłoszonego przez pozwaną ad 3 na rozprawie w dniu 16.04.2021 r. powódka nie wyjaśniła przyczyn, z jakich sama nie złożyła tych

dokumentów, w szczególności nie wskazała, by nie dysponowała tymi protokołami. Brak było przy tym podstaw do ustalania tych przyczyn z urzędu przez sąd.

Wobec niesprecyzowania przez strony - w terminie wyznaczonym postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2021 r. - wniosków dowodowych dotyczących dokumentów znajdujących się w aktach X GCo 161/16 - dowód ten, zgłoszony przez stronę pozwaną, pominięto.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie z kilku przyczyn.

1. Powódka nie wykazała, iż przysługuje jej legitymacja do wystąpienia z roszczeniem z zgłoszonym w pozwie, mimo zarzutów podniesionych przez stronę pozwaną. Na pierwszej rozprawie pełnomocnik powódki podał, że skradzione elementy instalacji elektrycznej należały do powódki, która nabyła całość materiałów budowlanych na placu budowy. Przeniesienie własności miało nastąpić poprzez podpisanie protokołu przejęcia i „wewnętrzne regulacje” pomiędzy poprzednim generalnym wykonawcą - (...) i powódką za zgodą (...) (zamawiającego). Powódka nie powołała jednak żadnych dowodów na poparcie przytaczanych przez nią twierdzeń. Nie złożono w szczególności jakichkolwiek dokumentów dotyczących przeniesienia własności.

Nie umknęło uwadze sądu, iż świadkowie S. P. (1) i K. S. zeznali, że materiały przekazane powódce wraz z terenem budowy przez zamawiającego (...) do wbudowania. Fakt ten wynika zresztą z protokołu przekazania terenu budowy z 17.11.2017 r. Konstatacja ta nie jest jednak równoznaczna z uznaniem, że powódka nabyła własność kabli, nie sposób zaś wywodzić tego uprawnienia z zeznań świadków, co przyznał zresztą S. P. wskazując, że nie wiadomo mu jak było z własnością kabli.

Bez wpływu na ocenę legitymacji powódki pozostaje konieczność zakupu przez nią nowych kabli, w związku z utratą kabli przechowywanych na placu budowy, w celu wykorzystania ich w robotach budowlanych. Podkreślenia wymaga, że przedmiotem umowy ubezpieczenia był materiał znajdujący się na placu budowy w czasie zawarcia umowy, zaś zdarzeniem, z którym umowa łączyła obowiązek zapłaty świadczenia przez ubezpieczyciela była kradzież materiału znajdującego się na placu budowy w czasie zawarcia umowy .

Zauważyć przy tym trzeba, że mienie należące do inwestora ((...)) objęto umową ubezpieczenia w ramach klauzuli 119 o.w.u. Zgodnie z treścią tej klauzuli mienie to winno być określone w umowie ubezpieczenia, a nadto odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia obejmowała jedynie szkody powstałe wskutek prowadzenia robót budowlano – montażowych lub w bezpośrednim związku z ich prowadzeniem. Warunki te nie zostały w niniejszej sprawie spełnione.

2. Sposób przechowywania kabli na placu budowy i ich zabezpieczenia uniemożliwiał zakwalifikowanie ewentualnego zaboru kabli jako kradzieży z włamaniem w rozumieniu § 22 pkt 13 b) o.w.u. („ z pomieszczenia zamkniętego na co najmniej jeden zamek lub kłódkę”). W rozpatrywanej sprawie niesporne było, iż kable nie były przechowane w budynku lecz na zewnątrz, na placu budowy, w miejscu odgrodzonym od pozostałej części terenu ogrodzeniem systemowym z siatki. Nawet w przypadku bardzo szerokiej interpretacji pojęcia „pomieszczenie” i objęcia nim także ogrodzonego terenu na otwartej przestrzeni, nie byłyby spełnione pozostałe warunki powołanego § 22 pkt 13 b), który wymagał, by pomieszczenie zamknięte było na co najmniej jeden zamek lub kłódkę. W tym przypadku tego rodzaju zamknięcie nie występowało. Zdecydowana większość świadków zeznała, że plac, na którym składowane były kable otoczony był ogrodzeniem składającym się z segmentów łączonych na śruby; nie stanowiło problemu rozmontowanie tego ogrodzenia i wejście na teren magazynu poprzez rozsunięcie segmentów ogrodzenia lub odkręcenie śruby. Tylko jeden świadek J. G. (pracownik (...)) zeznał, że panele były spięte łańcuchem na kłódkę; świadek M. T. (1) wskazał, że wskazał, że ta część ogrodzenia była „chyba zamknięta kłódką”. Zeznania te pozostają w sprzeczności z zeznaniami pozostałych świadków, którzy wskazywali na śruby, jako sposób łączenia paneli (m.in. świadek A. K., K. M., K. S.). Co istotne, żadne kłódky nie są widoczne na zdjęciach dołączonych do akt, nie wymieniono ich także ani w protokole szkody z 27.02.2017 r. sporządzonym przez ubezpieczyciela (pozwaną ad 1) k. 251, ani protokole Policji z dnia 18.02.2017 r., sporządzonym bezpośrednio po zgłoszeniu szkody (k. 16 akt PR 2 Ds. 29.2018).

W konsekwencji odosobnione zeznania świadka o istnieniu kłódki uznano za niewiarygodne.

3. Brak podstaw do przyjęcia, że kable, których ubytek stwierdzono, były przedmiotem kradzieży z włamaniem.

Zeznania świadków (pracowników (...), powódki, ochrony pełnionej przez spółkę (...)) prowadzą do wniosku, że brak kabli stwierdzony został w związku z przystąpieniem przez powódkę do robót budowlanych, kiedy powstała potrzeba zastosowania kabli. Dopiero wówczas zauważono ubytki na bębnach znajdujących się w magazynie zewnętrznym, a w konsekwencji przystąpiono do inwentaryzacji, w wyniku której ustalono braki ilościowe kabli. Zeznania świadka M. T. (1) i E. S. (1) oraz treść notatki sporządzonej przez tego ostatniego pozwalają uznać, że informacja o ubytkach kabli pojawiła się na którejś z narad budowy, M. T. (pracownik (...)) przekazał ją E. S. (specjalista BHP), a ten kierownikowi budowy Z. B., który zgłosił kradzież na Policję. Zgłoszenie to nie było związane z jakimś spektakularnym zdarzeniem ani odkryciem włamania. Sam świadek Z. B. nie wiedział, czy w ogóle miała miejsce kradzież, wskazując, iż nie on to zauważył. Symptomatyczne jest to, iż żaden ze świadków nie potrafił wyjaśnić, jakie okoliczności skłoniły do przyjęcia wersji dotyczącej kradzieży z włamaniem, mimo iż bezpośrednio po pojawieniu się tej informacji stwierdzono brak uszkodzeń ogrodzenia magazynu kabli, jak również brak jakichkolwiek innych śladów „włamania”. Takie też spostrzeżenia ujęto w protokole oględzin sporządzonym przez Policję oraz protokole oględzin pozwanej ad 1. Ubocznie zauważyć należy, iż choć ewentualne uszkodzenie ogrodzenia zewnętrznego wokół całego terenu budowy miało wtórne znaczenie dla ustaleń dotyczących włamania, to zeznania świadków (J. G., K. S.) były w tym zakresie odosobnione. Świadkowie M. T. (1) i T. M. (1) zeznali zresztą, że uszkodzenie (dziura) w ogrodzeniu zewnętrznym całego terenu stwierdzone zostało w późniejszym okresie. Świadczą o tym także zdjęcia ogrodzenia pochodzące z maja 2017 r.

Niezależnie od braku śladów włamania zauważyć trzeba, iż jak wynikało ze zgodnych zeznań świadków, rozmiary i ciężar kabli, jakie miały być przedmiotem kradzieży (ok. 15 km) były tego rodzaju, iż niemożliwe było ich jednorazowe wyniesienie poza teren budowy bez użycia dodatkowego sprzętu czy maszyn.

Podkreślenia przy tym wymaga, że powyższej argumentacji nie zmienia w niczym treść wydanego w toku postępowania karnego postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z 24 stycznia 2017 r., którym uchylono postanowienia o umorzeniu śledztwa, wskazując jednocześnie na potrzebę zbadania sprawy w świetle przesłanek kradzieży z włamaniem zdefiniowanej w art. 279 § 1 k.k. Wytyczne tego rodzaju nie stanowią dowodu dokonania kradzieży z włamaniem. Pojęcie kradzieży z włamaniem zostało przy tym ujęte w umowie ubezpieczenia w sposób bardziej szczegółowy, przy zastosowaniu dodatkowych kryteriów, co oznacza, że zakres kradzieży z włamaniem z art. 279 § 1 k.k. nie musi się pokrywać z tym, ujętym w umowie ubezpieczenia. Przede wszystkim jednak pamiętać trzeba, że w postępowaniu cywilnym moc wiążącą –zgodnie z art. 11 k.p.c. – mają jedynie ustalenia prawomocnego wyroku skazującego, do wydania wyroku zaś w ogóle w tej sprawie nie doszło; wytyczne Sądu co do sposobu prowadzenia śledztwa nie oznaczają przy tym dokonania jakichkolwiek ustaleń.

Trafnie przy tym też wskazywała pozwana ad 3 na wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela w przypadku braków lub strat stwierdzonych w trakcie sprawdzania lub spisywania stanu ilościowego majątku (§ 22 pkt 12 o.w.u.)

4. Nie wchodzi w rachubę podstawa odpowiedzialności ubezpieczyciela określona w § 22 pkt 13 c) o.w.u. dotyczącego zaboru mienia z placu ogrodzonego parkanem, siatką drucianą, płotem i oświetlonego w porze nocnej lub gdy mienie było pod stałym dozorem. Zarówno z zeznań świadka G. S. (k. 563), jak i pisma (...) spółki z o.o. z 25.03.2021 r. (k. 633) wynika, iż podmiotowi wykonującemu usługę ochrony nigdy nie przekazano spisu materiałów budowlanych przechowywanych na placu budowy. Także z postanowienia §1 pkt 2 umowy z dnia 17.11.2016 r. zawartej przez powódkę ze spółką (...) (k. 634) wynika, że mienie będące poza zamkniętymi magazynami uważano za przekazane do ochrony dopiero po wpisie do książki służby zawierającym specyfikację mienia, co świadczy o tym, iż istocie „przedmiot dozoru”, o którym mowa w § 22 pkt 13 c) o.w.u. nie został określony.

5. Powódka nie wykazała, że do szkody doszło w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową, tj. w szczególności nie wcześniej niż 16 listopada 2016 r. Jak wynika z pozwu, zestawienie sporządzone przez pracownika powódki A. A. (2), które stanowiło podstawę ustalenia zakresu szkody (ilości skradzionego kabla), odnosiło się do spisu z 27 – 28

lipca 2016 r. sporządzanego przez S. (inżyniera kontraktu). W istocie zatem powódka dokonała porównania stanu istniejącego w dniu 17 lutego 2017 r. ze stanem, jaki istniał 4 miesiące przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Nie sposób zatem wykluczyć, że do kradzieży kabli doszło w okresie poprzedzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, kiedy to kable pozostawały na terenie budowy, a roboty budowlane nie były prowadzone. Sama powódka jeszcze w wezwaniu do zapłaty z 29.01.2018 r. (k. 128) powoływała się na dokonanie kradzieży w okresie od 27 lipca 2016 r. do 16 lutego 2017 r.; taki też okres wskazany został w postanowieniu o umorzeniu śledztwa w sprawie kradzieży.

Wszystkie przytoczone wyżej argumenty prowadziły do wniosku, iż nie doszło do wypadku ubezpieczeniowego, z którym umowa wiążąca strony łączyła obowiązek wypłaty stosownego świadczenia. W tej sytuacji bezprzedmiotowe było rozważanie kwestii wysokości ewentualnej szkody powódki.

W konsekwencji powództwo jako niezasadne oddalono.

W oparciu przepisy art. 98 §1 i 3 k.p.c. zasądzono od powódki jako strony przegrywającej koszty procesu na rzecz każdego z pozwanych obejmujące opłatę od pełnomocnictwa 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika ustalone w oparciu o przepisy §2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 1800 ze zm.).